

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת חיי שרה תשפ"ד

בהוצאת: אוריאל יעוף ופטרונות בע"מ
יפה רום 40 ירושלים ת"י

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

סרקו להורדה

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת חיי שרה תשפ"ד – השליח הנאמן

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם?
בשם ה' נעשה ונצליח.

שהשיעור יהיה לעילוי נשמת הנופלים במערכה ולרפואת החולים, להחזרת השבויים ולהצלחת עמו ישראל בגשמיות וברוחניות. "מה אנו מה חיינו".

כן, אז בפרשה הזו יש המון המון סוגיות. נראה במה נוכל לגעת. עניינה אותי השליחות של עבד אברהם כשאברהם שלח אותו להביא שידוך לבנו יצחק, ואיך אברהם מצוה אותו, ומה העבד שואל את אברהם, ומה אחר כך העבד עושה, אליעזר, כן? עושה בשליחות שלו. ויש בזה כמה עניינים קצת עמוקים.

בעצם, ידוע שאליעזר רצה לתת את הבת שלו ליצחק, ואברהם אמר לו: "אין ארור מתדבק בברוך". אז פה היתה לו כבר נגיעה פנימית. אברהם אבינו, אין כמו אברהם אבינו, ענק שבענקים, ראש הנימוסים, מצוה ומשביע את העבד שלו. והעבד שלו שואל שאלות: מה יקרה אם הוא ימצא את השידוך אבל לא ירצו לתת את הבת שתבוא אתו בחזרה לארץ כנען להתחתן עם יצחק? אז אומר לו אברהם אבינו שה' ישלח את מלאכו ויראה לו את הדרך, ישלח לו את המלאך – הכל יהיה בסדר בעצם, מה אתה שואל שאלות?

ולא רק זה, גם אחר כך היתה לו קפיצת הדרך – באותו יום יצא מארץ כנען, באותו יום הגיע ליעד. כבר הוא רואה השגחה שלא בדרך הטבע. ואז הוא עושה תנאי: שאם הבחורה שתבוא והוא יבקש שתשקה אותו היא תגיד שגם לגמלים היא תשקה, אז אם היא מבית אברהם, היא ממשפחת אברהם אבינו – אז זהו, זאת היא המיועדת.

מאד מעניין. אברהם אבינו היה יכול להגיד לו 'לך תביא את רבקה', זה הכל. הרי היתה לו סיעתא דשמיא גבוהה מאד. עובדה – קפיצת הדרך, מי יש לו קפיצת הדרך...? הוא לא אמר כך. ובסוף כשהעבד לחץ אותו, את אברהם, הוא אמר לו שאם לא יסכימו להביא את הבת, אז אתה פטור מהשבועה ואז תביא ליצחק שידוך מהחברים של אברהם אבינו בארץ כנען. זאת אומרת, 'אם', 'אם' ו'אם'. אם הרבי אומר לך משהו, אתה שואל שאלות? אם אברהם אבינו אומר לו 'תסע לשם, תביא', וזה הכל, משביע אותו, אומר לו שהמלאך ילך לפניו ויפתח לו את הענין, אתה רק שליח – בכל זאת השליח הזה מכניס את העניינים שלו, מכניס את הדעה שלו, את התחבולות שלו. 'שלוחו של אדם כמותו' – לדבר מצוה לא לדבר עבירה. אתה שליח של אברהם אבינו. אתה לא צריך תחבולות, אתה לא צריך כלום.

אמנם התחבולות שהוא עשה עזרו לו באמת אצל לבן ובתואל, כביכול להוכיח שהנה משמים התגלגל – כמו שהתנית, ככה היא באה. אבל הרמאי הזה היה יכול להגיד לו: 'טוב, לך זה נראה ככה, אבל לי זה לא נראה ככה', וגמרנו. אין להם בעיה. עובדה שבתואל רצה לעכב, בא מלאך והרג אותו. אז הנה, המלאך שמה! יש סיעתא דשמיא. אברהם אבינו, זה לא סתם מישהו ששולח את העבד שלו להביא שידוך.

אז יש פה שאלות עמוקות של 'ביטולי', של 'התקשרות' של העבד לרבו, תלמיד לרבו, ומה שאני קורא לו 'שינוי הנהגה' או 'הורדת הרף'. אברהם אבינו אמר דברים ברורים מאד, ועבד אברהם התחיל להוריד לו את הרף. 'מה יקרה אם לא יתנו לבחורה לבוא אתי...?' למה אתה מכניס את זה? אם אברהם אמר – זהו, לא?

יש לך דעת משל עצמך כשאתה שליח של אברהם אבינו?

רואים את זה גם כן בקניית מערת המכפלה, במשא ומתן שעשה שמה עפרון, התווכח עם אברהם אבינו. אומר "נְשִׂיא אֱלֹקִים", אבל הוא מתווכח אתו שהוא לא רוצה לתת לו, הוא לא רוצה לקבל כסף. הוא אמר לו שישלם, הוא לא רצה. בסוף הוא התרצה.

זאת אומרת, המגע של איש האלקים עם המציאות, עם בני האדם הרגילים – מגע מאד לא פשוט: הן מצד שמים כלפי איש האלקים, הן מצד איש האלקים כלפי הקרובים אליו, הן מצד איש האלקים לעולם הרחב יותר, אם זה עפרון או אם זה בתואל. הרי 'הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים', ואיש האלקים צריך לגלגל את ההשגחה לפי מה שה' רוצה, כי איש האלקים מבוטל לה' יתברך, "אברהם אֱהָבֵי". "המְכֻסָּה אֵנִי מאברהם?" ה' יתברך לא מכסה מאברהם.

אז מצד אחד חכמים דורשים את שיחתו של עבד אברהם שהיא יפה מתורתן של בנים, בגלל שפורטה יפה כל כך בתורה, ובתורה הרי לא כותבים אות אחת מיותרת. נכון, עבד אברהם עשה את השליחות לפי דרגתו שלו – אם נקרא לזה 'אור מקיף' של אברהם עליו, לכן היתה קפיצת הדרך והיה המלאך הזה והמלאך שהרג את בתואל, וזה הצליח כי זה מתוקף קדושתו של אברהם אבינו – אבל העבד הוא העבד, ויש לו את 'הראש שלו' כמו שאומרים.

הוא השתדל לטובה. הוא השתדל להיות עבד נאמן, לעשות את התחבולות לטובה, אם כי לקח סיכונים – הוא הוריד את ההנהגה. אמנם הוא חיכה להשגחה האלקית דרך הטבע, כי זה מה שהוא אמר, שאם היא תגיד שהיא גם תשקה אותו וגם את הגמלים – זו השגחה בדרך הטבע, הנה היא באה, כן.

ומה שאברהם אמר לו זה שהמלאך יסדר את העניינים. וקפיצת הדרך – זה לא בדרך הטבע. וזה שבתואל רצה לעכב והמלאך הרג אותו – זה לא בדרך הטבע. זה לא איזו 'השגחה'. כולנו אנשים פשוטים רואים השגחות, וזה יפה. היהודי רואה השגחה והוא שמח. הנה, ה' האיר לו פנים, הביא לו איזו השגחה, חשב דבר מסוים והנה זה קורה, ודברים כאלה. או לפעמים אדם חולם איזה חלום וזה מתקיים לטובה – וואו. אז זה מחזק את האמונה, את הקשר, ואת אהבת ה' ויראת ה', וזה דבר יפה מאד בדרגה של האדם הרגיל.

אבל פה זו היתה שליחות של אברהם אבינו כדי להקים את האומה הקדושה! העולם הושתת עם אברהם אבינו. אברהם – "בְּהַבְרָאָה". לא הספיק נח, לא הספיקו הצדיקים שהיו עד אברהם אבינו, אלא ההתחלה של העולם הזה, שיתקיים העולם הזה וימשיך, זה תלוי באברהם אבינו, בזכות אברהם אבינו. זה לא דבר פשוט.

כשיש שליחות כזו קדושה, איפה היצר הכללי שרוצה להכשיל? הנה היצר הכללי – התלבש בבתואל, התלבש בלבן, שרצו... בתואל רצה לעכב בכלל, אז בא המלאך והרג אותו. וגם לבן, שם עין על הכסף ועל הרכוש. אבל אחרי שראו שהמלאך נתן את המכה והרג את בתואל לא יכלו לעכב, אז 'בוא נשאל את פי הנערה'. אז ברוך ה', רבקה אמנו הצדקת, אין כמותה, היא מיד הסכימה. רש"י מביא שאפילו אם הם לא היו רוצים, היא היתה הולכת עם עבד אברהם. זאת אומרת, פה הזכות שלה, שהיתה צדיקה וקדושה – זה הכריע את הכף במפת הקרב, במלחמה הזו שהיתה שם.

כמו שאתם רואים, כל דבר יש לו את המלחמה. אין שום דבר בלי מלחמה. כל העולם, זה מלחמה. כל החיים הם מלחמה. וגם עכשיו אנחנו במלחמה ו"עת צרה היא ליעקב וממנה יִנְשָׁע". זה הכל תכנית מלמעלה. זה הכל פרעון מלמעלה. אבל כשבאים על האדם או על האומה יסורים – צריך לפשפש במעשינו, ואנחנו צריכים לפשפש ולמצוא כל אחד מה הוא צריך לתקן.

אצל אברהם אבינו אנחנו אמרנו שהוא ראש הנימולים, הוא הראשון שעשה ברית מילה. מה חשוב כל כך בברית מילה? – יש בזה סודות על פי הקבלה, סודות עמוקים. אפשר להסביר אותם אולי בפשטות: יש את הערלה שהיא חופפת על הברית קודש. הערלה, זה משהו לא מצד הקדושה. ולכן צריך להוריד אותה, כדי שלא תהיה יניקה לסטרא אחרא מה'יסוד' – מה'יסוד הגשמי של הבן אדם, של היהודי, ומה'יסוד למעלה – עשר ספירות, הספירה לפני ה'מלכות' זה ה'יסוד'. וכל העניינים האלה קשורים לענין של שמירת הברית. שמירת הברית, זה לעשות ברית מילה כמו שצריך לפי ההלכה, וזה גם לשמור על הקדושה.

אברהם אבינו היה קדוש עליון. הוא בכלל לא ידע שאשתו אשה יפת תואר. רק כשירדו למצרים הוא ראה את הפנים שלה משתקפות במים, ואז הוא הבין. והוא לא היה אדם שלא מבין בענייני העולם הזה. הוא הבין בענייני העולם הזה, אנחנו רואים טוב מאד – היה לו רכוש, היתה לו יכולת משא ומתן, הוא לא היה מישהו תלוש מהמציאות, איזה קדוש כזה תלוש, לא. והוא בכל זאת היה קדוש, מאד.

כל הכח של עם ישראל זה בשמירת הברית, זה בקדושה. את ארץ ישראל אנחנו נוחלים על ידי שמירת הברית והקדושה. כשיש מלחמות נגד עם ישראל, כשרוצים לפגוע בעם ישראל או להוציא אותנו מכאן לגלות בחזרה – צריך להתחזק בענייני הצניעות, בשמירת הקדושה ובשמירת הברית. זה הכח של עם ישראל. "אלקיהם של אלו שונא זְמַה הוּא" – זו העצה של בלעם הרשע, שרצה לפגוע בעם ישראל, רצה להחטיא אותם, רחמנא לצלן.

ברוך ה', שרה אמנו היתה קדושה עליונה ובדרגת נביאות גבוהה מדרגתו של אברהם אבינו. הפרשה נקראת על שמה. וזה גם מעניין מאד, בגלל שבפרשה הזו גם מסתלק אברהם אבינו, ויש הרבה... כתוב יותר, יותר פסוקים, יותר ענינים בענין של שרה, מה שאצל אברהם יותר בקיצור הענינים של קבורתו של אברהם. פלא פלאים, פלא פלאים.

והיא גם כן נפטרה, לפי מה שחכמים אומרים, בגלל שהיא היתה בצער על העקידה, שהיא חשבה שיצחק בנה יקירה כמעט נשחט. ומהצער הזה, ומהשמחה שלו – יש שמה שתי דעות – הסתלקה הנשמה שלה. זו גם תחבולה של הסטרא אחרא, לסלק את הצדיקים והצדקניות מהעולם כדי להחליש את הדור.

ועוד משהו רציתי לומר, עוד סוגיה קטנה גדולה: אנחנו בצער, אפילו עכשיו כשקוראים את הפרשה אנחנו בצער על זה שהם הסתלקו. אנחנו בצער על הסתלקות הצדיקים תמיד – האם אנחנו שומעים בקולם כשהם בעולם הזה? או אנחנו נזכרים להיות בצער אחרי שהם הסתלקו? כן? "הצדיק אבד ואין איש שם על לב", נשמע לא טוב...

אז אנחנו צריכים להיות רגישים, וללמוד מהם ולהתחבר אליהם ולחזק את שליחותם בהיותם בחיים – לא לחכות שישתלקו ואז וואו! כמה נצטער, וואו! אין לנו תמורתו וכל ההספדים שבצדק עושים כשצדיקים מסתלקים. אז לנצל את ההזדמנויות של קדושה שיש, ולהתחזק.

אנחנו לא בזמן רגיל. זו לא עוד מלחמה כמו אלה שהיו. אין שום דבר רגיל בעולם הזה. צדיקים "ילכו מחיל אל חיל" – ממלחמה למלחמה, מנסיון לנסיון. וכל דקה, זה תיקונים חדשים ונסיונות חדשים, והכל מתחדש ומתחדד.

אנחנו צריכים כמובן לשמור על האחדות, כי זה מגן עלינו מכל הקטרוגים. זה מגן עלינו אם יש אהבה ויש אחדות וחסד, וברוך ה' עכשיו יש. אבל צריך שזה ימשיך גם אחר כך, לא רק בעת צרה. אף על פי שיש חילוקי דעות בענינים כאלה ואחרים – לא צריך שתהיה שנאת חנם בכלל.

וה' יעזור ויאיר את עינינו ואת עיני חכמינו ואת עיני מנהיגינו, שיוליכו את עם הקודש בדרך הנכונה.

לחיים! לחיים! לחיים!

לעבוד את ה' בשמחה, אף על פי ומעל טעם ודעת למה שקורה – שמחה של מצוה, שמחה של קדושה. "עז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ".

"ה' עז לעמו יתן!" לחיים! לחיים! לחיים!

בשורת טובות, ישועות ונחמות.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

מובן שכל אחד שואל את עצמו מה הסיבות למלחמה, לזוועות, לדברים הנוראים. ו'שבעים פנים לתורה', כל חכם מביע את דעתו על פי הבנתו ודרגתו על הסיבה לדברים. אבל הענין הזה של הקדושה – זה משותף בודאי לכל החכמים ולכל הדורות, וזה חשוב מאד. יש בזה סודות עליונים, וקיום כל צינורות השפע בקדושה. הרי השפע שיורד מהשמים – יכול לרדת בצינורות של הקדושה, ויכול לרדת חלילה דרך צינורות של הסטרא אחרא. זה לעומת זה. אז צריך שהשפע ירד בקדושה. בשביל זה צריך שהכלי – בני האדם, יהיו קדושים. וזה לא דבר פשוט. בטח בדור גשמי כמו שלנו צריך חיזוק תמיד, במחשבה דיבור ומעשה, להיות קדושים.

עכשיו שאנחנו בעזרת ה' לקראת הגאולה השלמה, חבלי משיח – לא יודעים בדיוק מתי, לא יודעים בדיוק איך, לא יודעים בדיוק כלום, אבל אנחנו בכיוון – אז צריך להתחזק מאד, כי אבא שבשמים דורש יותר. ככל שאנחנו מתקרבים לזמן של גילוי פנים, אבא שבשמים דורש יותר. אבא שבשמים דרש מאברהם אבינו הקדוש לעמוד בעשרה נסיונות לא קלים, מן אדם פשוט הוא דורש פחות, כי האדם הוא בן אדם פשוט – אבל ככל שהגילוי פנים בפתח, גובר הלחץ שנתקדש ונתעלה ונכין את עצמנו.

באמת רואים הרבה אנשים שמתחזקים בעקבות היסורים, שזה חבל. יותר טוב להתחזק בלי קשר ליסורים, ואז לא יבואו יסורים. אבל אם אנחנו חושבים שאנחנו יכולים להתנהג באותה דרגה היום כמו לפני עשר שנים, כמו לפני שלושים שנה – לא! בכל רגע שאנחנו מתקרבים לסוף זמן התיקון – צריך להתחזק יותר, להתחזק יותר, להתקדש יותר, להידבק באבא שבשמים יותר, לקיים את התורה יותר, מתוך עומק, פנימיות, ושיהיה תוכו כבד – מאד חשוב, בכל התחומים.

לפעמים בן אדם חושב שהוא חזק באיזה תחום, ומזניח את שאר התחומים. לא – אין להזניח שום פינה. צריך להיות קדושים בכל הקומה, וללכת מחיל אל חיל.

אם אנחנו נלחם מבחינה רוחנית עם היצר הפרטי והכללי ולא נשמע בקולם – אז לא יבואו עלינו שונאים ולא יהיו אסונות, בעזרת ה', והגאולה תבוא ברחמים. אם אנחנו 'נרדמים' או לא מספיק מתעוררים ומתקדמים לפי הקצב המצופה – אז הלחצים מבית ומחוץ ומכל הכיוונים גוברים.

הכל לפי הזכות, כי יש מדת המשפט אצל ה' יתברך. יש שכר ועונש, יש בחירה חפשית, יש אחריות אישית, יש ערבות בעם ישראל, "כל ישראל ערבים זה לזה". יש הרבה ענינים בהנהגתו יתברך.

מתוך נפשי – הבדיקה העצמית

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

כ"ג מרחשון תשפ"ד

לעילוי נשמת הנופלים, לרפואת הפצועים ולהחזרת השבויים והנעדרים

ולשמירת החיילים ולהצלחתם

- א. אתה יודע להקשיב? אם אין הקשבה – אין למידה! אם אין למידה, יש בורות. אם יש בורות, יש טעויות ואין תיקון. אם אין הקשבה – גאווה יש, ענוה אין, חכמה אין.
- ב. אם אתה חושב שאתה חכם – חשוב על כך שוב.
- ג. אל תכניס את עצמך למצב שלא תוכל לעמוד בו בהצלחה.
- ד. אל תזלזל בשום אדם, ובשום בריה.
- ה. בדוק את עצמך מאד! ובדוק עצמך שנית.
- ו. אם אתה פועל מתוך שנאה – אתה בדרך להסתבך.
- ז. בדוק מי הצוות שלך.
- ח. בלי תרגול אין תגובה נכונה. אם יש תרגול, הוסף לו אלתור!
- ט. בכל רגע יש אתגר חדש. בכל רגע ישנה הפתעה.
- י. באנו לעולם הזה כדי ללמוד ולתקן! לא באנו הנה כדי להצדיק את עצמנו ואת הטעויות שלנו.
- יא. אהבת הבריות היא מעלה עצומה!
- יב. אהבת חסד היא מעלה עצומה!
- יג. אם אין חשבון נפש – האסון בדרך, ר"ל!
- יד. קל יותר לשנות מאשר להתעקש!
- טו. ה' ית' מזיז את המציאות – לא אתה.
- טז. אל תחשוב שאין לך תחליף.
- יז. את עצמך אתה דן לכף זכות, ואת זולתך לכף חובה?!
- יח. אתה בטוח שאתה צודק? בדוק שנית.
- יט. שלמה המלך ע"ה היה החכם באדם – כי למד גם מהנמלה!
- כ. אל תהיה בטוח שאתה יכול להיות בטוח!
- כא. "איזה הוא גיבור? – הכובש את יצרו".
- כב. צריך לתקן הכל – למען שמו באהבה!
- כג. תיקון בלי אמונה אינו תיקון. אמונה בלי תיקון אינה אמונה.
- כד. ככל שאדם מתרחק מהתורה, כך דעתו נחלשת! כי דעתו מתערבבת טוב ורע, רע וטוב, בדומה לאוכל מעץ הדעת טוב ורע.

לחיים, לחיים, לחיים! להתחזק בעבודתו ית'! "ה' עז לעמו ית'".